

Motion till riksdagen 2006/07:C206

av Lars Ohly m.fl. (v)

Barnets bästa vid tvister om vårdnad, boende och umgänge

1 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att regeringen fortlöpande utvärderar socialtjänstens och domstolarnas tillämpning av de nya vårdnadsreglerna.
2. Riksdagen begär vad i motionen anförts om att regeringen lägger fram förslag till lagstiftning som innebär att varje vårdnadshavare själv ska få bestämma om barnet har behov av hälso- och sjukvård samt stöd enligt LSS även om föräldrarna har gemensam vårdnad.
3. Riksdagen begär vad i motionen anförts om att regeringen lägger fram förslag till lagstiftning som innebär att all relevant lagstiftning som rör barn samlas i en barnbalk.
4. Riksdagen begär vad i motionen anförts om att regeringen lägger fram förslag till lagstiftning som innebär att barn får rätt till ett eget juridiskt ombud som ska ta till vara barnets intresse i mål om vårdnad, boende och umgänge.
5. Riksdagen begär vad i motionen anförts om att regeringen lägger fram förslag till lagstiftning som innebär att krav ställs på att de domare som ska döma i mål om vårdnad, boende och umgänge ska ha förvärvat särskild barnkompetens.¹
6. Riksdagen begär vad i motionen anförts om att regeringen lägger fram förslag till lagstiftning som innebär att det blir obligatoriskt för domstolar och myndigheter att upprätta särskilda barnprotokoll i mål om vårdnad, boende och umgänge.¹
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att se över hur socialtjänstens utredningar i mål om vårdnad, boende och umgänge ska kunna kvalitetssäkras.²
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att se över hur länsstyrelsens tillsynsverksamhet över socialtjänstens hantering av ärenden om vårdnad, boende och umgänge kan förbättras.²

Fel! Okänt namn på

9. Riksdagen begär vad i motionen anförts om att regeringen lägger fram förslag till lagstiftning som innebär att Barnombudsmannen får befogenhet att granska och uttala sig om huruvida principen om barnets bästa tillgodosetts i enskilda ärenden och beslut om vårdnad, boende och umgänge.²

¹ Yrkandena 5 och 6 hänvisade till JuU.

² Yrkandena 7–9 hänvisade till SoU.

2 Nya vårdnadsregler

I juli 2006 trädde nya regler om vårdnad, boende och umgänge i kraft. Lagändringen syftade framför allt till att stärka barnperspektivet i föräldrabalken. Risken för att barnet far illa lyftes fram och den s.k. riskbedömning som domstol och socialtjänst skall göra betonas ytterligare.

Av förarbetena (prop. 2005/06:99) framgår att om en förälder utsätter barnet eller någon annan i familjen för övergrepp är det i princip bäst för barnet att den föräldern inte får del i vårdnaden (prop. 2005/06:99 s. 42, s. 51). Socialtjänst och domstol skall ta hänsyn till barnets vilja i alla frågor som rör vårdnad, boende och umgänge samt verkställighet av beslut. Då barnets vilja inte knutits till en bestämd åldersgräns ökar möjligheterna att beakta även mindre barns vilja (prop. 2005/06:99 s. 45, s. 83).

Domstolen skall verka för att föräldrarna når en samförståndslösning, men av motiven till 42 kap. 17 § rättegångsbalken framgår att domstolen skall vara försiktig med att verka för eller acceptera en samförståndslösning i de fall där den ena föräldern gjort sig skyldig till våld eller övergrepp mot den andra föräldern, barnet eller något syskon till barnet (prop. 2005/06:99 s. 104).

När det gäller verkställighet av ett avgörande om vårdnad eller boende skall polishämtning endast kunna användas om barnet riskerar att lida allvarlig skada av att vara kvar i den miljö där barnet vistas. Hämtning av barn till umgänge skall bara förekomma i rena undantagsfall. Enbart det förhållandet att en förälder systematiskt försöker sabotera barnets umgänge med den andra föräldern är inte ett tillräckligt skäl för att besluta om hämtning (prop. 2005/06:99 s. 74 f.).

Vänsterpartiet deltog i egenskap av dåvarande samarbetsparti i arbetet med de nya vårdnadsreglerna. Vi har fått igenom en rad förändringar, framför allt skarpa skrivningar i förarbetena till den nya lagen, som förhoppningsvis skall leda till förbättringar och stärkt skydd för de barn vars föräldrar tvistar om vårdnad, boende och umgänge. Vi har speciellt fokuserat vårt arbete på att de barn som utsätts för övergrepp eller annat våld av en förälder måste tas på allvar av socialtjänst och domstol. Trots lagändringarna finns det dock en del problem kvar som snarast måste åtgärdas. Vidare vill vi att de nya vårdnadsreglerna skall utvärderas fortlöpande.

3 Utvärdering av de nya vårdnadsreglerna

De ändrade bestämmelserna om prövningen av frågor om vårdnad, boende och umgänge som trädde i kraft den 1 juli 2006 försågs inte med några övergångsbestämmelser. De skall därför tillämpas fullt ut från och med ikraftträdandet även i redan pågående mål och ärenden (prop. 2005/06:99 s. 84). Domstolarnas och socialtjänstens tillämpning av de nya vårdnadsreglerna bör utvärderas fortlöpande. Detta är nödvändigt för att kunna ta ställning till om

Fel! Okänt namn på

lagstiftarens intention med ändringarna fullföljs, dvs. att det enskilda barnets bästa skall tillgodoses i domar och beslut om vårdnad, boende och umgänge.

Regeringen bör därför fortlöpande utvärdera tillämpningen av de nya vårdnadsreglerna. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

4 Bestämmanderätten vid gemensam vårdnad

Barnets vårdnadshavare har rätt och skyldighet att bestämma i frågor som rör barnet enligt 6 kap. 1 § FB. Om vårdnaden är gemensam skall vårdnadshavarna tillsammans utöva bestämmanderätten (6 kap. 13 § FB). Huvudregeln om gemensamt beslutsfattande innebär dock inte att föräldrarna måste vara eniga i alla frågor.

När det gäller beslut som tillhör den vardagliga omsorgen är det den förälder som barnet vistas hos som bestämmer (SOU 2005:43 s. 125 f.). Så länge föräldrarna är överens och kan samarbeta om frågor som rör barnet torde den nuvarande regleringen vara ändamålsenlig. I fall där det finns en djupgående konflikt mellan föräldrarna förekommer det dock att den ena vårdnadshavaren vägrar ge barnet vård eller stöd. Bakgrunden kan vara att en förälder är orolig över att barnet varit utsatt för någon form av övergrepp från den andra föräldern.

Vänsterpartiet anser att det är orimligt att en vårdnadshavare på detta sätt skall kunna blockera barnets tillgång till t.ex. psykiatrisk behandling eller psykologkontakt. Om det skulle visa sig att barnet inte har något behov av behandling så kommer vårdgivaren att göra den bedömningen, varför det inte finns någon anledning att tro att ett barn skulle bli utsatt för vård som det inte har behov av. Vårdnadskommittén anför i sitt betänkande att reglerna om bestämmanderätten vid gemensam vårdnad inte bör ändras men att barnet måste ges möjlighet att få tillgång till hälso- och sjukvård och andra stödinsatser även om en vårdnadshavare motsätter sig detta. Kommittén har dock inte haft möjlighet att undersöka förutsättningarna för en sådan ändring närmare (SOU 2005:43 s. 135). Till följd av att utredningsunderlag saknades behandlades inte frågan inom ramen för lagstiftningsärendet om nya vårdnadsregler (prop. 2005/06:99 s. 52). Dock har ett arbete med att se över frågan och den aktuella lagstiftningen inletts i Regeringskansliet.

Vi anser i likhet med Vårdnadskommittén att ett barn måste få tillgång till hälso- och sjukvård och annan behandling även om båda föräldrarna inte är överens om detta. I de fall där lagstiftning som anknyter till hälso- och sjukvårdslagen uttryckligen kräver att båda vårdnadshavarna lämnat sitt samtycke till en behandling eller ett ingrepp förordar vi dock ingen ändring (se 3 § lag [2001:499] om omskärelse av pojkar).

Regeringen bör snarast återkomma med förslag till lagstiftning som innebär att bestämmanderätten när det gäller ett barns tillgång till hälso- och sjukvård samt stöd enligt LSS tillkommer den enskilda vårdnadshavaren trots gemensam vårdnad.

5 Barnbalk i stället för föräldrabalk

Vänsterpartiet anser att all relevant lagstiftning som rör barn skall samlas i en särskild barnbalk där det tydligt framgår att barnets rätt sätts främst. Vi menar att det även av rent pedagogiska skäl är av värde att införa en barnbalk. Lagutskottet har tidigare år avstyrkt motioner med yrkanden om en barnbalk (bet. 2002/03:LU10 s. 10, 2003/04:LU11 s. 10 och 2004/05:LU10 s. 11). Den bärande tanken i barnkonventionen är att barnet är en fullvärdig människa med egna rättigheter. Enligt vår mening ligger en barnbalk helt i linje med ambitionen i FN:s konvention om barnets rättigheter. Frågan om innehållet och utformningen av en barnbalk med barnperspektivet som utgångspunkt bör övervägas i en utredning.

Regeringen bör därför återkomma med förslag till lagstiftning som innebär att all relevant lagstiftning som rör barn samlas i en barnbalk.

6 Särskilda ombud för barn

När föräldrarna tvistar om vårdnad, boende eller umgänge i domstol så företärs de vanligen av var sitt ombud. Ofta kommer den rättsliga processen att handla om att rättvisa skall skipas mellan föräldrarna varpå barnet som egentligen är huvudperson blir osynliggjort. För att barnets rätt och principen om barnets bästa verkligen skall tas på allvar menar vi att barn bör ha rätt till ett juridiskt ombud som är frikopplat från föräldrarna och deras eventuella biträden. Ett barnombud skulle ha det enskilda barnets intresse för ögonen och agera på uppdrag av barnet. Ett barnombud skulle utgå ifrån barnets bästa och barnets vilja i sin argumentation inför rätten.

Vi anser att varje barn bör ha en klar och uttalad rätt att föra fram sina åsikter i samband med tvister om vårdnad, boende och umgänge. En ovillkorlig rätt för barn att komma till tals i dessa frågor ligger helt i linje med FN:s konvention om barnets rättigheter. Vi menar att även små barn har åsikter om sin levnadssituation som är värda att tas på allvar.

7 Tidigare utredning

Frågan om juridiskt biträde till barn behandlas bl.a. i promemorian Utövandet av barns rättigheter i familjerättsprocesser (Ds 2002:13) som fortfarande är föremål för beredning inom Regeringskansliet (bet. 2004/05:LU11 s. 19). I ovan nämnda promemoria föreslås en möjlighet för domstol att i särskilt konfliktfyllda mål om vårdnad, boende och umgänge kunna förordna ett särskilt biträde för barnet (Ds 2002:13 s. 88 f.).

Vänsterpartiet vill poängtera att anledningen till att tvister om vårdnad, boende och umgänge över huvud taget förs till domstol är att det finns en under-

Fel! Okänt namn på

liggande konflikt mellan föräldrarna. Om föräldrarna hade kunnat samarbeta i frågor kring barnet hade det inte funnits någon tvist. Vidare torde det vara de allra svåraste och mest konfliktfyllda fallen som kommer till domstolen. I promemorian anføres att enbart de mål där anmälningar till socialtjänst och polis förekommit definieras som särskilt konfliktfyllda (Ds 2002:13 s. 90).

Vi menar att detta ställningstagande inte ligger i linje med principen om barnets bästa. Ambitionen måste i stället vara att alla barn som är föremål för en process om vårdnad, boende eller umgänge skall ha rätt att få sina åsikter framförda just för att slippa behandlas som objekt i den rättsliga hanteringen. En rätt till ett eget juridiskt biträde gynnar alla barn vars föräldrar tvistar om vårdnad, boende eller umgänge och i synnerhet de barn som far illa.

Riksdagen tillkännagav i samband med behandlingen av de nya vårdnadsreglerna (se 2005/06:LU27 s. 36 f., riksdagens protokoll 2005/06:131) att varje barn bör ha rätt till ett eget juridiskt biträde i alla mål om vårdnad, boende och umgänge. Regeringen bör därför snarast återkomma med förslag till lagstiftning som innebär att barn får rätt till ett eget juridiskt ombud som skall ta till vara barnets intresse i mål om vårdnad, boende och umgänge.

8 En särskild barnkompetens

Bristande kompetens hos domstolar och socialtjänst när det gäller barns utveckling kan få förödande konsekvenser för de barn som är föremål för föräldrarnas tvist om vårdnad, boende eller umgänge.

Vänsterpartiet menar att det behövs en särskild barnkompetens för de domare som skall döma i familjerättsliga mål. Det är vår bestämda uppfattning att ett krav på särskild barnkompetens hos domare skulle leda till mindre godtyckliga tolkningar av principen om barnets bästa. För närvarande är det upp till varje domstol att överväga frågan om specialisering av domare i syfte att förbättra kompetensen i frågor som rör vårdnad, boende och umgänge (prop. 2005/06:99 s. 68 f.). Domstolsverket arbetar förvisso kontinuerligt med att utbilda domare i frågor som rör barn, men vi menar att utvecklingen på området går för långsamt, vilket drabbar enskilda barn.

Vi anser att de tolkningar av barnets bästa som domare gör dessvärre ofta strider mot FN:s konvention om barnets rättigheter (se art. 3, 9 p. 1, 9 p. 3, 12). Vår uppfattning är att det inom rättsväsendet finns en övertro på föräldrarnas förmåga att samarbeta. I mål om vårdnad, boende och umgänge utgår domstolen inte sällan ifrån att en nära kontakt med båda föräldrarna till varje pris är det bästa för barnet. Således dömer man ofta till gemensam vårdnad men även till umgänge i de fall där det finns risk att barnet utsätts för övergrepp eller misshandel av en förälder.

Vänsterpartiet har tagit del av flera domar där en förälder tillerkänts vårdnaden om ett barn trots överhängande risk för att barnet skall fara illa hos den föräldern. Vår förhoppning är självfallet att den nya vårdnadslagstiftningen (prop. 2005/06:99), där riskbedömningen lyfts fram, skall leda till att domstolen i ett enskilt ärende fattar ett beslut som är till barnets bästa. I förarbetena

till ändringarna i föräldrabalken betonas att uppgifter om våld som förs fram i ett mål om vårdnad, boende eller umgänge alltid måste prövas och att domstolen måste göra en riskbedömning:

I de fall där domstolen kommer fram till att det finns en risk för att barnet kommer att fara illa bör detta väga tungt i den helhetsbedömning av samtliga omständigheter som skall göras. Om en förälder utsätter barnet eller någon annan i familjen för våld, trakasserier eller andra kränkningar, är det i de allra flesta fall bäst för barnet att den föräldern inte får del i vårdnaden. Prövningen kan också mynna ut i att något umgänge inte alls bör äga rum (prop. 2005/06:99 s. 42).

För några år sedan infördes särskilda krav på domare som dömer i ungdomsmål. Enligt Vänsterpartiets mening är det även motiverat att de domare som dömer i familjerättsliga mål skall ha erforderlig kompetens.

Regeringen bör därför återkomma med förslag till lagstiftning som innebär att de domare som skall döma i mål om vårdnad, boende och umgänge skall ha förvärvat en särskild barnkompetens.

9 Särskilda barnprotokoll

För att säkerställa att principen om barnets bästa står i fokus vid den rättsliga hanteringen av mål eller ärenden om vårdnad, boende och umgänge vill vi att det skall upprättas särskilda barnprotokoll som en bilaga till domen där avgörandet motiveras utifrån vad som är bäst för barnet.

Vänsterpartiet har fått kännedom om att s.k. child sexual abuse protocols regelmässigt upprättas av domstolar i USA i mål där barn blivit utsatta för sexuella övergrepp. Det finns all anledning att införa en liknande ordning även i mål om vårdnad, boende och umgänge. Den bärande tanken i FN:s barnkonvention är att barnet är en fullvärdig människa med egna rättigheter. Enligt vår mening ligger ett krav på obligatoriska barnprotokoll helt i linje med ambitionen i barnkonventionen. Ett barnprotokoll skulle kunna utformas som en bilaga till domen och fungera som en checklista där domaren på punkt efter punkt går igenom att det är barnets bästa som legat till grund för domstolens ställningstagande i en viss fråga och inget annat som t.ex. rättvisa mellan föräldrarna. Vårt förslag innebär inte att vi vill styra hur domstolarna motiverar sina domar utan att vi vill skapa en garanti för att det enskilda barnets bästa tas på allvar. Vi menar att obligatoriska barnprotokoll kommer att stärka principen om barnets bästa i den rättsliga hanteringen. Det skall inte som i dag vara möjligt att motivera ett avgörande genom att enbart konstatera att ”barnets bästa tillgodosetts”. Krav måste ställas på att en domstol eller myndighet skall kunna motivera varje beslut och ställningstagande i ett avgörande utifrån barnets bästa.

Regeringen bör därför återkomma med förslag till lagstiftning som innebär att det blir obligatoriskt för domstolar att upprätta särskilda barnprotokoll i mål om vårdnad, boende och umgänge.

10 Socialtjänstens vårdnadsutredningar

Mål om vårdnad, boende och umgänge är indispositiva vilket innebär att domstolen har en egen utredningsskyldighet i sådana mål. Enligt 6 kap. 19 § FB skall domstolen se till att frågor om vårdnad, boende och umgänge blir tillbörligt utredda. Innan domstolen avgör ett ärende skall Socialnämnden ges tillfälle att lämna upplysningar. Domstolen får även uppdra åt Socialnämnden eller annat organ att utse någon som skall verkställa en sådan utredning. Rätten får fastställa riktlinjer för utredningen samt skall se till att denna bedrivs skyndsamt. Den som verkställer utredningen skall söka klarlägga barnets inställning om det inte är olämpligt.

Socialtjänstens utredningar om vårdnad, boende och umgänge kommer följaktligen i flertalet mål att ligga till underlag för domstolens bedömning i det enskilda fallet. Den som verkställer en vårdnadsutredning är inte skyldig att lämna en rekommendation till beslut. Vårdnadskommitténs granskning av vårdnadsutredningar visar dock att utredaren som regel lämnar en rekommendation till beslut i utredningen. Domstolen följde utredarens förslag i mer än åtta av tio fall (SOU 2005:43 s. 249). Utredaren har därför en stor makt över domstolens beslut och barnets framtida tillvaro. I en ideal situation är utredaren väl insatt i barnets situation och förmår att se vad som objektivt är bäst för barnet. I en ideal situation förmår utredaren bedriva sitt arbete objektivt utan att ta ställning för eller emot den ena föräldern. Dessvärre har vi sett alltför många exempel på fall som avviker från den önskvärda situationen.

Vi har tagit del av vårdnadsutredningar som färdigställts två år innan rättegången varpå barnets situation hunnit ändras avsevärt. Vi har sett hur utredare redan från början bestämt sig för att stödja den ena förälderns utsaga och därför inte förmått bedriva utredningen på ett objektivt sätt. Vi har blivit varse hur föräldrar t.o.m. blivit kränkta av enskilda utredare och hur svårt det kan vara för privatpersoner att få till stånd en rättelse av uppenbara felaktigheter och missvisande uppgifter i utredningarna. Vi har tagit del av fall där uppgifter i utredningen som tillförts från en av föräldrarna inte kommunicerats med den andra föräldern. Vi har kunnat konstatera att enskilda socialsekreterare saknar adekvat kunskap om gällande lagstiftning på området. Vi har sett exempel på att barnets vilja och inställning alltför ofta negligeras. Det är inte acceptabelt att utredningar som tillmäts så stor vikt för ärendets utgång bedrivs på detta sätt. Barnets bästa måste alltid vara ledstjärnan för utredningsarbetet. Därför måste barnets inställning alltid beaktas.

Utredningen skall bedrivas objektivt. Misstankar om övergrepp mot barnet som förs fram av den ena föräldern måste alltid tas på största allvar. En kvalitetssäkring av utredningarna bör ske genom ett medvetet arbete på flera plan samtidigt. Således bör socionomutbildningens kurser i utredningsmetodik när det gäller barn stärkas. De socialsekreterare som verkställer utredningar om vårdnad, boende och umgänge bör delta i fortlöpande vidareutbildning på området. Länsstyrelsen bör få ökad möjlighet att bedriva tillsynsverksamhet. Sist men inte minst bör studenter och verksamma socialsekreterare ta del av aktuell kunskap och forskning om könsmaktens ordning och om mäns

våld mot kvinnor. Regeringen bör därför snarast tillsätta en utredning med uppdrag att se över hur socialtjänstens utredningar i mål om vårdnad, boende och umgänge skall kunna kvalitetssäkras.

Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

11 Länsstyrelsens tillsyn över socialtjänsten

Länsstyrelsen utövar tillsyn över socialtjänstens verksamhet. Det innebär bl.a. att länsstyrelsen skall se till att kommunerna följer gällande lagar och bestämmelser samt granska hur personer som varit i kontakt med socialtjänsten behandlats. Vid granskningen av vårdnads- och barnavårdsutredningar inriktar sig länsstyrelsen på om utredarna handlagt ärendet formellt korrekt och om barnperspektivet finns med eller inte.

Länsstyrelsens tillsynsrapporter visar ofta att barnperspektivet saknas i socialtjänstens utredningar. Kritiken handlar ofta om brister i rättssäkerheten eller att det barn som är huvudperson i utredningen inte tillfrågats om sin inställning. Den person som anser sig ha blivit partiskt behandlad av socialtjänsten har mycket små möjligheter att få rättelse. Avsikten med länsstyrelsens kritik är snarare att den kritiserade socialnämnden skall förändra sitt arbetssätt än att ge enskilda personer upprättelse. Om socialnämnden har följt lagstiftningen har inte länsstyrelsen någon möjlighet att agera. Länsstyrelsen saknar dessutom ofta tillräckliga resurser för att kunna utöva en tillräckligt omfattande tillsyn av socialtjänstens verksamhet.

Vi har sett exempel där en länsstyrelse med tillsynsansvar över socialtjänsten i 33 kommuner enbart har fyra tjänstemän anställda för att fullgöra detta omfattande uppdrag. Sammantaget med den enligt ovan redovisade ofta bristfälliga kvaliteten på socialtjänstens vårdnads- och barnavårdsutredningar får länsstyrelsens otillräckliga möjligheter att utöva tillsyn som konsekvens att rättssäkerheten för de barn som är huvudpersoner för socialtjänstens utredningar riskerar att bli lidande. Regeringen bör därför omgående tillsätta en utredning med uppdrag att se över hur länsstyrelsens möjligheter att bedriva en adekvat tillsyn över socialtjänstens hantering av frågor om vårdnad, boende och umgänge skall kunna förbättras.

Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

12 Ge Barnombudsmannen ökade befogenheter

Barnombudsmannens huvuduppgift är att företräda barns och ungdomars rättigheter med utgångspunkt i FN:s konvention om barnets rättigheter. Myndigheten skall utbilda och informera om barnkonventionen men också bevaka

Fel! Okänt namn på

hur konventionen efterlevs i samhället. Barnombudsmannen (BO) fungerar som remissinstans åt regeringen i frågor som rör barn.

En viktig del i Barnombudsmannens arbete är att delta i den allmänna debatten, skapa opinion och påverka beslutsfattare och allmänhetens förhållningssätt i frågor som rör barn. Barnombudsmannen saknar dock befogenhet att utöva tillsyn över andra myndigheter och kan inte heller agera i enskilda fall. Trots det är det många föräldrar som hör av sig till Barnombudsmannen i tron att myndigheten är den instans som till sist efter att alla andra möjligheter uttömts skall kunna granska om principen barnets bästa verkligen efterlevts i det enskilda fallet.

I stället är det till Justitieombudsmannen (JO) som föräldern skall vända sig. Justitieombudsmannen har till uppgift att övervaka att domstolar och andra myndigheter vid myndighetsutövning följer lagar och andra författningar och i övrigt respekterar grundläggande fri- och rättigheter samt de mänskliga rättigheterna. I Justitieombudsmannens uppdrag ingår därför även att övervaka att myndigheter och domstolar avgör alla ärenden och fattar beslut i enlighet med principen om barnets bästa.

Vänsterpartiet anser dock att det i mål och ärenden om vårdnad, boende och umgänge finns särskilda skäl att ge Barnombudsmannen befogenhet att granska om ett enskilt fall handlagts i enlighet med principen om barnets bästa. Vi kan konstatera att barnets bästa hamnar i skymundan även i JO:s uttalanden. Att skapa möjligheter till en särskild granskningsordning som fokuserar enbart på principen om barnets bästa ger en nödvändig garanti för att barnperspektivet i ärenden om vårdnad, boende och umgänge tas på allvar av myndigheter och domstolar. Detta förslag ligger helt i linje med barnkonventionens intentioner.

Regeringen bör därför återkomma med förslag på lagstiftning som ger Barnombudsmannen befogenhet att granska och uttala sig om huruvida principen om barnets bästa tillgodosetts i enskilda ärenden om vårdnad, boende och umgänge.

Stockholm den 25 oktober 2006

Lars Ohly (v)

Marie Engström (v)

Elina Linna (v)

Kent Persson (v)

Wiwi-Anne Johansson (v)

Peter Pedersen (v)

LiseLotte Olsson (v)